

Hoe word je directeur van vier zwembaden in Nijmegen?

Tekst: Marianne Davidse
Foto's: Ger Neijenhuyzen

Zwembaden in Nijmegen

Sinds 1859 zijn er zwembaden in Nijmegen. Aanvankelijk lagen die in de Oude Haven en de Waal, maar in 1937 werd het overdekte Sportfondsenbad Nijmegen Oost geopend, dat sinds 2012 op een nieuwe locatie verder gaat onder de naam Erica Terpstra Sportfondsenbad.

In 1952 ging het gemeentebad De Goffert open. Een buitenbad dat alleen in de zomer beschikbaar is.

Aan de Planetenstraat opende Sportfondsenbad Nijmegen West in 1970 haar deuren. Dat was een bijzonder bad omdat het zowel een binnen- als buitenbad had en beide waren 50 meter lang. Uitstekend geschikt voor wedstrijden en gebouwd met de bedoeling om jaarlijks 700.00 bezoekers te verwelkomen. Dit aantal is echter nooit gehaald. In 1998 is het bad ingrijpend verbouwd, maar bleef het 50 meter binnenbad behouden. Men hoopte toen op 420.00 bezoekers per jaar die niet alleen komen om te zwemmen, maar ook om te recreëren.

In 1976 werd zwembad Dukenburg in gebruik genomen.

Vier sportfondsenbaden

Het Goffertbad is, net als zwembad Duken-

burg, eigendom van de gemeente, maar N.V. Sportfondsen-Nijmegen verzorgt de exploitatie en daarmee vallen ze samen met de andere zwembaden onder de Nijmeegse Sportfondsenbaden, die geleid worden door Martijn Koop. Hij is sinds november 2023 directeur van de Sportfondsen Nijmegen.

Wij spreken hem op zijn kantoor in Sportfondsenbad Nijmegen-West.

“Ik ben iemand met een groot sociaal-maatschappelijk hart. Dat sociale element was ook de kern van mijn beide studies. Op zichzelf lijken mijn vorige banen weinig met elkaar te maken te hebben, maar als directeur van de Nijmeegse zwembaden, blijken die ervaringen heel mooi bij elkaar te komen in deze functie.”

Studie

Martijn is opgegroeid in Cuijk en was daar wedstrijdzwemmer. Om die reden volgde hij later een opleiding aan de Academie voor Lichamelijke Opvoeding (ALO) in Tilburg. De zwemsport en ook de stad Nijmegen waren hem dus niet vreemd. Omdat hij na het behalen van zijn ALO-diploma een toekomst als sportdocent toch niet zag zitten, ging hij bij zichzelf te rade over wat hij dan wel wilde gaan doen. Het werd de studie Vrijtijds wetenschappen, als één van de Sociale Wetenschappen aan de universiteit, ook in Tilburg. Een multidisciplinaire studie die verschillende vakgebieden

bestudeert zoals psychologie, sociologie, bedrijfskunde, maar ook marketing. “Vanuit de sociale wetenschap bestudeer je waarom mensen de dingen doen die ze doen. Dat heb ik altijd al een interessante vraag gevonden. Wat drijft mensen, om niet of wel te gaan bewegen bijvoorbeeld? Wat motiveert iemand? Waarom heb je wel of juist geen zin en ook: hoe kunnen we het vuur dan aanwakkeren? De motivatie en wat mensen drijft gaat voor mij zowel over de activiteit als over de organisatie, zeg maar.”

Overheid

Martijn kwam bij de provincie Noord-Holland terecht, in eerste instantie als beleidsadviseur bij Economische Zaken. Hij ging in Haarlem wonen. “Ik heb bij de provincie dingen steeds gedaan vanuit een maatschappelijke betrokkenheid. De overheid pakt de handdoek op waar de maatschappij, het bedrijfsleven, de markt hem laat liggen. Dat was voor mij een reden om bij de overheid te gaan werken.” Martijn wilde zich inzetten om de wereld een beetje beter te maken. Niet iedereen kan zelf de juiste stappen zetten of heeft de draagkracht iets te ondernemen en de overheid faciliteert, regelt, ontzorgt en verzorgt daarin. Het politiek-bestuurlijke element van zijn werk paste Martijn zo goed dat hij uiteindelijk bestuursadviseur is geworden voor één van de gedeputeerden van de provincie Noord-Holland.

Zo dicht op het bestuurlijke vuur, altijd op het provinciehuis en steeds op de plek waar de besluitvorming plaatsvond, het fascineerde hem enorm. Na een paar jaar van aandacht voor het bestuur en de bestuurder, constateerde hij dat het tijd was om de inhoud weer in te duiken. Een eigen dossier, waarop je ook inhoudelijk invloed hebt.

Duurzaamheid

Op zoek naar inhoud werd Martijn rond 2012 gevraagd zich te gaan bemoeien met het thema duurzaamheid. Noord-Holland werkte op het thema energie veel samen met de noordelijke provincies en binnen de Metropoolregio Amsterdam. De provincie was daar niet altijd even zichtbaar en duurzaamheid was een langzaam aan populair wordend thema. Martijn heeft zich er de afgelopen twaalf jaar mee bezig gehouden. Eerst vanuit de provincie Noord-Holland, daarna een korte periode bij de gemeente Amsterdam en toen is hij bij adviesbureau DWA gaan werken.

Martijn begon bij DWA in 2017 als senior adviseur, maar werd kort daarop leidinggevende van een groep van ruim 30 adviseurs en ingenieurs die werk maakten van de verduurzaming van Nederland en dan met name in de gebouwde omgeving. Denk daarbij aan woningen, een appartementencomplex, kantoorpanden maar ook aan een hele wijk.

“Als we in Nederland willen verduurzamen vanwege het klimaat en de CO2-reductie, dan moeten we op een andere manier onze huizen gaan verwarmen. Maar hoe dan?” Met zijn team is Martijn steeds bezig geweest om voor zijn specifieke groep klanten die vraag te beantwoorden. Dat waren met name gemeenten en woningcorporaties die zijn team bijstonden om woningen anders te verwarmen en van het gas los te koppelen.

“En dan stuit je weer op de vraag: Wat beweegt mensen? Want mensen moeten gaan veranderen. Dat geldt voor iedereen die betrokken is bij verduurzaming: van beleidsmakers, investeerders, bouwers tot de uiteindelijke bewoners. Deze verandering is voor alle betrokkenen ingewikkeld en vraagt het nodige. En hoe organiseer je dat?”

Dit proces had Martijns aandacht in het bijzonder. Steeds kwam hij uit bij de vraag hoe je mensen beweegt om morgen iets anders te gaan doen dan vandaag en hoe we er zo samen een betere wereld van kunnen maken. “Hebben we allemaal wel hetzelfde beeld van een betere wereld? Meestal is dat niet het geval. Wat goed voor jou is, hoeft niet automatisch goed voor een ander te zijn.” Samen een weg vinden houdt Martijn enorm bezig.

Na jaren bezig geweest te zijn met de verduurzaming van Nederland, zag Martijn zijn rol als

Martijn Koop

aanjager, verbinder en leidinggevende kleiner worden. Steeds meer mensen waren inmiddels met het thema verduurzaming aan het werk. Hij was inmiddels verhuisd van Haarlem naar Rheden om dichterbij de buurt te zijn van familie en vrienden. Tijdens de Vierdaagse feesten heeft hij zijn huidige vriendin ontmoet en is uiteindelijk naar Nijmegen verhuisd. Zijn kantoor zat echter in Gouda. Tijd om eens rond te gaan kijken naar iets anders. Toen was er de vacature voor directeur van Sportfondsen Nijmegen.

De cirkel is rond

Martijn dacht terug aan zijn eigen zwemervaring, zijn lesbevoegdheid als sportdocent, het politiek-bestuurlijke wat met zo'n baan komt kijken, leiding geven aan meerdere accommodaties (DWA heeft vier vestigingen in Nederland) en nu heeft hij vier vestigingen in een stad, hij woont er ook. Alle lijnen leken bij elkaar te komen in deze functie. Daarnaast was Martijn zich ervan bewust dat een zwembad

wel echt iets heel bijzonders is. Zwemmen is een onderdeel van de Nederlandse cultuur. Dat hoort erbij. Maar in het nieuws hoor je: zwembaden die sluiten, het zwemonderwijs neemt af, minder zwemdiploma's en veel mensen met een migratieachtergrond die onvoldoende kunnen zwemmen.

“Het is bijna niet te doen om een zwembad te runnen. Dat is niet te betalen. Dat betekent dat er baden worden samengevoegd of gesloten. Baden die in de jaren 80 en 90 gebouwd zijn komen nu op een punt dat er grote investeringen gedaan moeten worden qua onderhoud. Daarnaast zijn de energiekosten het afgelopen jaar drie keer zo hoog geworden en de lonen voor medewerkers zijn mee gestegen met de inflatie. Toch kun je een toegangskaartje niet ineens twee keer zo duur maken. Gelukkig springt de gemeente daarom al jaren bij als het gaat om de Nijmeegse zwembaden. Helaas kan niet elk zwembad in Nederland rekenen op zo'n sportieve gemeente. Tegelijkertijd heeft de gemeente ook besloten de zwembaden in

West en Dukenburg af te breken (2028) en een nieuw zwembad naar internationale standaard te bouwen in de Winkelsteeg. Ook dit is een interessante uitdaging.” Martijn mag de komende vier jaar zijn werk voor vier baden doen, maar dan komt er dus iets anders. Een uitdaging, want het gaat wel om zo’n 120 medewerkers die in de vier zwembaden werken en grotendeels uit Nijmegen komen. Wat gaat er met die mensen gebeuren?

Medewerkers

“In het zwembad werken niet alleen zwemonderwijzers en badmeesters (die toezicht houden), maar ook administratief personeel, horecamedewerkers, receptionisten, huishoudelijke dienst en technische medewerkers. De meeste zwemonderwijzers geven zwemles en zijn ook toezichthouders, maar toezichthouders mogen niet altijd zwemles geven.

In totaal zijn er ca. 120 medewerkers die op de verschillende locaties werken. Voor sommige medewerkers is dat soms wat lastig omdat zij bij een specifiek zwembad hebben gesolliciteerd. Anderen hebben er totaal geen moeite mee en vinden het leuk om op verschillende accommodaties te werken. De Goffert is alleen in de zomermaanden open dus er wordt steeds geschoven met roosters. Er zijn ook oproepkrachten die voor een aantal uren per week een aantal maanden werken en met de start van het nieuwe schooljaar weer iets anders gaan doen. Er is ook een groep die al meer dan 30 jaar, 40 jaar of zelfs nog langer in het zwembad werkt. Mensen blijven echt heel lang en zijn heel loyaal. Ze zijn verknocht aan en verbonden met het zwembad. We doen het echt samen.”

Publiek

Het liefst ziet Martijn zijn gasten op verschillende momenten in hun leven terug in het zwembad. Ouders komen met hun kinderen voor de zwemlessen. Later komen die kinderen weer terug om met vriendjes te gaan zwemmen. Als ze groter zijn komen ze terug met hun eigen kinderen en je ziet ook grootouders weer terugkomen om met hun kleinkinderen te gaan zwemmen. Zo is een zwembad generaties lang een belangrijke vorm van vrijetijdsbesteding.

De vrijetijdsbesteding van mensen is de afgelopen decennia totaal veranderd. Sport- en recreatieondernemers strijden feitelijk om dezelfde, beperkte stukken tijd die mensen te besteden hebben. De hoeveelheid tijd die kinderen en pubers besteden achter een beeldscherm, besteedden ze vroeger aan andere vormen van vrijetijd, zoals recreatief zwemmen. Het verenigingsleven met alles wat daarbij komt kijken is ook veranderd in de loop van de jaren. Het commitment is minder, er is sprake

Sportfondsenbad Nijmegen-West

van ‘zapgedrag’.

Niettemin mogen de baden van Sportfondsen Nijmegen rekenen op zo’n half miljoen bezoekers per jaar. Het komende najaar mogen ze zelfs hun 42 miljoenste bezoeker verwelkomen!

Solliciteren

Heb ook jij na het lezen van dit artikel interesse gekregen om in een van de Nijmeegse Sportfondsenbaden te werken? Kijk dan eens op: werkenbijsportfondsen.nl en zoek op Nijmegen.

* VRAAG NAAR DE VOORWAARDEN

BOTTENDAAL
uw podotherapeut in de regio

Tegen inlevering van deze advertentie krijgt u een
GRATIS VOETSCAN*

Pijnlijke of vermoeide voeten? Last van knieën, heup of rug? Kom dan eens langs bij één van onze podotherapeuten!

☎ 024 2 024 054 🌐 podotherapiebottendaal.nl